

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 219

Lipanj 2018.

M.L. i W.W. protiv Njemačke - 60798/10 i 65599/10

Presuda od 28.6.2018. [Odjel V.]

Članak 8.

Pozitivne obveze

Članak 8. stavak 1.

Poštovanje privatnog života

Odbijanje obvezivanja medija da anonimiziraju mrežnu arhivsku građu o zločinu na zahtjev njegovih počinitelja s obzirom na njihovo neposredno puštanje na slobodu: *nema povrede*

Činjenice – Podnositelji zahtjeva su 1993. godine bili osuđeni za ubojstvo poznatog glumca i izrečena im je doživotna kazna zatvora. Kako se približavao datum njihova puštanja iz zatvora, 2007. godine pokrenuli su postupak protiv nekoliko medijskih kuća, tražeći da iste anonimiziraju arhivske dokumente koji su bili dostupni na njihovim internetskim stranicama i datirali iz vremena suđenja (članak, spis i transkript audio izvješća).

Istovremeno potvrđujući da su podnositelji zahtjeva imali znatan interes da se više ne suočavaju sa svojom osudom, Savezni je sud 2009. i 2010. godine presudio u korist medijskih organizacija, na temelju toga što:

- zločin i suđenje privukli su veliku medijsku pažnju u to vrijeme; javnost je imala interes biti obaviještena, što je uključivalo i mogućnost istraživanja prošlih događaja; dio uloge medija bio je da sudjeluju u stvaranju demokratskog mišljenja stavljanjem svojih arhiva na raspolaganje;

- podnositelji zahtjeva su relativno nedavno pokušali podnijeti zahtjev za obnovu postupka; tek tri godine prije njihova puštanja na slobodu pozvali su novinare da prenesu informacije o njihovom najnovijem zahtjevu za ponovno suđenje; do 2006. godine internetska stranica odvjetnika koji je branio drugog podnositelja zahtjeva u kaznenom postupku uključivala je nekoliko izvješća o njegovu klijentu;

- predmetni dokumenti bili su stavljeni pod naslove koji su jasno ukazivali na to da to nisu nova izvješća;

- bilo je potrebno uzeti u obzir rizik da će se, u nedostatku dovoljnog broja osoblja i vremena za ispitivanje zahtjeva za anonimizacijom materijala, mediji suzdržati od uključivanja u svoja izvješća identifikacijskih elemenata koji bi kasnije mogli postati nezakoniti.

Podnositelji zahtjeva smatrali su da taj pristup nije uzimao u obzir moć tražilica.

Pravo – članak 8.: Prva povreda privatnog života podnositelja zahtjeva rezultirala je u ovom predmetu odlukom dotičnih medijskih organizacija da objave informacije i, osobito, da ih drže dostupnim na svojim internetskim stranicama, čak i bez namjere privlačenja pažnje javnosti. Postojanje tražilica samo je pogoršalo miješanje.

Međutim, obveze tražilica s obzirom na pojedinca na kojeg se određena informacija odnosi mogu biti različite od obveza subjekta koji je izvorno objavio informaciju. Kao posljedica toga, uravnoteženje sukobljenih interesa moglo bi rezultirati različitim ishodima, ovisno o tome je li zahtjev za brisanjem podnesen protiv subjekta koji je izvorno objavio informacije (čija je aktivnost uglavnom predstavljala jezgru onoga što je sloboda izražavanja trebala zaštititi), ili protiv tražilice (čiji glavni interes nije bio objaviti početne informacije o dotičnoj osobi, već olakšati identifikaciju svih dostupnih informacija o njoj i stvoriti profil o tome).

Iz niže navedenih razloga Sud je zaključio da odbijanje zahtjeva podnositelja zahtjeva nije predstavljalo povredu pozitivnih obveza njemačke države da zaštiti privatne živote tih podnositelja zahtjeva. S obzirom na (i) slobodu procjene domaćih tijela u takvim pitanjima pri prosuđivanju različitih interesa, (ii) važnost održavanja dostupnosti izvješća čija zakonitost nije bila osporena kada su prvobitno objavljeni, i (iii) ponašanja podnositelja zahtjeva prema novinama, Sud ne nalazi ozbiljne razloge koji bi od njega zahtijevali da mišljene Saveznog suda zamijeni svojim..

(a) *Doprinos raspravi od općeg interesa i pitanje anonimizacije na zahtjev* - Prava osobe koja je bila predmetom objave dostupne na internetu, bez obzira na njihovu važnost, također su morala biti uravnotežena s interesom javnosti - zaštićenim člankom 10. Konvencije - da bude obaviještena o prošlim događajima i suvremenoj povijesti kroz javne digitalne arhive tiska.

U ovome predmetu, dostupnost osporenih izvješća na internetskim stranicama medijskih organizacija u vrijeme kada su podnositelji zahtjeva podnijeli svoje zahtjeve i dalje je pridonosila raspravi od općeg interesa koji nije bio smanjen protekom nekoliko godina.

Uistinu, podnositelji zahtjeva nisu tražili brisanje materijala, već njihovo anonimiziranje. Kao prvo, način na koji će se obraditi određena tema bilo je pitanje novinarske slobode; bilo je na novinarima da odluče o tome koje su pojedinosti (poput punog imena dotične osobe) trebale biti uključene kako bi se osigurala vjerodostojnost objave, pod uvjetom da su te odluke odgovarale etičkim i deontološkim normama struke. Kao drugo, obveza naknadne procjene zakonitosti izvješća nakon zahtjeva dotičnog pojedinca - što nužno podrazumijeva prosuđivanje svih interesa o kojima je riječ - dovela bi do rizika da bi se tisak radije suzdržao od zadržavanja takvih izvješća u svojim mrežnim arhivama ili izostavljanja identifikacijskih elemenata na koje bi se takav zahtjev mogao odnositi.

(b) *Stupanj u kojem je dotična osoba bila poznata i predmet izvješća* - Doduše, s vremenom se zainteresiranost javnosti za predmetni zločin smanjila. Međutim, podnositelji zahtjeva vratili su se u središte pozornosti kada su pokušali ponovno pokrenuti kazneni postupak i kada su s tim u vezi stupili u kontakt s novinarima. Dakle, oni nisu bili samo privatni pojedinci koji nisu bili poznati javnosti.

Što se tiče teme izvješća (vođenje kaznenog postupka u mjerodavno vrijeme, ili jedan od zahtjeva za ponovno pokretanje postupka), ona je mogla doprinijeti raspravi u demokratskom društvu.

(c) *Prethodno ponašanje dotične osobe u odnosu na medije* - Pokušaji podnositelja zahtjeva da ospore svoje osude uvelike su premašili puko korištenje pravnih sredstava dostupnih na temelju njemačkog kaznenog zakona. Kao rezultat njihova vlastitog ponašanja prema tisku, u ovom se predmetu manje težine trebalo pridodati interesu podnositelja zahtjeva da se više ne suočavaju s njihovim osudama posredstvom arhiviranog materijala na internetskim stranicama brojnih medijskih organizacija. Slijedi

da, čak i u svjetlu njihova predstojećeg puštanja na slobodu, više nisu mogli imati legitimno očekivanje da će izvješća biti anonimizirana ili čak zaboravljena na internetu.

(d) *Sadržaj, oblik i posljedice objave* - Osporeni tekstovi objektivno su opisivali sudsku odluku. Doduše, neki članci navodili su pojedinosti o životima optuženika. Međutim, takve su pojedinosti bile dio informacija koje su kazneni suci redovito trebali uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja okolnosti zločina i elemenata pojedinačne krivnje te su kao posljedica toga općenito bili sastavni dio vijećanja tijekom javnih rasprava. Nadalje, navedeni članci nisu odražavali namjeru da se podnositelji zahtjeva predstave na ponižavajući način ili da se naštetiti njihovom ugledu.

Što se tiče opsega njihove publikacije, s obzirom na njihov položaju izgradnji predmetnih internetskih stranica, nije bilo izgledno da su osporena izvješća privlačila pozornost onih korisnika interneta koji nisu tražili informacije o podnositeljima zahtjeva. Jednako tako, nije bilo ničega što bi ukazivalo na to da je zadržavanje pristupa tim izvješćima bilo namijenjeno ponovnom širenju informacija o podnositeljima zahtjeva.

S obzirom na činjenicu da je internet intenzivirao informacije i učinio ih sveprisutnim - u tom kontekstu, bez obzira na početnu razinu širenja, osporeni materijali mogli su se trajno pronaći na internetu, osobito putem tražilica - podnositelji zahtjeva nisu iznijeli nikakve tvrdnje o bilo kakvim svojim pokušajima da se obrate operaterima tražilica, zahtijevajući od njih da smanje sljedivost relevantnih informacija. Štoviše, Sud je smatrao da nije bilo potrebno izjasniti se o mogućnosti domaćih sudova da nalože mjere koje bi bile manje restriktivne u odnosu na slobodu izražavanja medijskih organizacija, s obzirom da one nisu bile dio rasprava pred tim sudovima u domaćem postupku, niti u postupku pred Sudom.

(e) *Okolnosti u kojima su fotografije snimljene* - Osporene fotografije nisu sadržavale nikakve kompromitirajuće elemente. Vjerojatnost da će fotografije dovesti do toga da treće strane prepoznaju podnositelje zahtjeva također je bila smanjena činjenicom da su prikazali podnositelje zahtjeva onako kako su izgledali trinaest godina prije njihova puštanja na slobodu.

Zaključak: nije došlo do povrede (jednoglasno).

(Vidjeti izvješće o istraživanju o [Internetu u sudskoj praksi Suda](#) i, konkretnije, predmete *Times Newspapers Ltd protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (br. 1. i 2.), 3002/03 i 23676/03, 10. ožujka 2009., [Informativna bilješka 117](#); *Timpul Info-Magazin i Anghel protiv Moldavije*, [42864/05](#), 27. studenoga 2007.; *Węgrzynowski i Smolczewski protiv Poljske*, 33846/07, 16. srpnja 2013., [Informativna bilješka 165](#); vidjeti također presudu Suda Europske unije u predmetu *Google Spain SL i Google Inc.*, [C-131/12](#), 13. svibnja 2014., [Informativna bilješka 174](#))

© Vijeće Europe / Europski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Tajništva ne obvezuje Sud.

Pritisnite ovdje da biste pristupili [Informativnim bilješkama o sudskoj praksi](#).

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72460496524

